

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 28. november 2019
(OR. en)

14653/19

ENT 265
MI 826

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 28. november 2019

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 13814/19 ENT 246 MI 772 + COR 1

Teema: Ringmajandus ehitussektoris

– Nõukogu järelused (vastu võetud 28. novembril 2019)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu (konkurentsivõime) 28. novembri 2019. aasta istungil vastu võetud nõukogu järelused „Ringmajandus ehitussektoris“.

Ringmajandus ehitussektoris**Nõukogu järeldused**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE

nõukogu järeldusi

– „Rohkem ringlust – üleminek kestlikule ühiskonnale“¹,

1. MÄRGIB, et poolt Maa toorainetest kasutatakse ehituses,² et 40 % energia lõpptarbimisest toimub ehitiste kasutusea jooksul,³ et ehitustoodetega nende eluea jooksul seotud süsinikdioksiidi heide moodustab 10–20 % ehitistega nende eluea jooksul seotud süsinikdioksiidi heitest ELis⁴ ning et ehitus- ja lammutusjäätmed moodustavad kolmandiku liidus tekkivatest jäätmetest,⁵ ja MÄRGIB kasutatud energia suurenevat osatähtsust seoses ehitiste kasutusea aegse energianõudluse vähendamisega;
2. TUNNISTAB ressursitõhususe ja ringluse suurendamise suurt potentsiaali seoses ehitusmaterjalide ja -toodete tootmise, kasutamise ja olelusringi lõpus käitlemisega;
3. TOONITAB vajadust minna kooskõlas Pariisi kokkuleppega⁶ üle kliimaneutraalsele ja ringluspõhisemale majandusele ehitustoodete hankimisel ja tootmisel, samuti nende säästval kasutamisel ehitustöödel;

¹ Nõukogu dokument 12791/19.

² Herczeg, McKinnon, Milios, jt. (2014). „Resource efficiency in the building sector“ Keskkonna peadirektoraadile esitatud lõpparuanne.

³ Cao, Dai & Liu (2016). „Building energy-consumption status worldwide and the state-of-the-art technologies for zero-energy buildings during the past decade“, Energy and Buildings 128: 198–213.

⁴ Material Economics, 2018 „Circular Economy – A Powerful Force for Climate Mitigation“

⁵ Eurostat (2019). Jäätmetestatistika. Kättesaadav aadressidel:

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Waste_statistics#Total_waste_generation

⁶ ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) raames 2016. aastal allkirjastatud kokkulepe, milles käsitletakse kasvuhoonegaaside heitkoguste

4. MÄRGIB, et olemasolevad ehitised ja taristu moodustavad materjalide varu, mis tuleks ära kasutada;
5. JUHIB TÄHELEPANU sellele, et ehitised on Euroopa suurim energiatarbija, et ehitamine on väga materjali- ja CO₂-mahukas ning et olemasolevate ehitiste ja taristu hooldamine ja renoveerimine ning ringluse kasutuselevõtt ehituses võib toetada kliimaneutraalsuse püüdlusi ja üleminekut keskkonnasäästlikule majandusele;
6. TUNNISTAB ringmajanduse potentsiaali töökohtade loomisel ja ELi majanduses tervikuna. Edasine üleminek ringmajandusele võib järgmise kahe aastakümne jooksul luua maailmas kuni 60 miljonit uut töökohta⁷. Hinnanguliselt saab ELis kõige rohkem kasu just ehitussektor, kuhu võib 2030. aastaks lisanduda 6,5 miljonit uut töökohta⁸;
7. RÕHUTAB, kui oluline on edendada ja rahastada teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevust ning edendada teadustulemuste kommerzialiseerimist, et töötada välja säästvamaid ehitustooteid ja -materjale, sealhulgas ringlusse võetud materjale, mis aitaksid näiteks vähendada ehitiste olelusringi mõju, suurendada ehitiste mitme olelusringi võimalust ja energiatõhusust, vähendama CO₂-heidet või süsinikdioksiidi siduma;
8. KUTSUB komisjoni TUNGIVALT ÜLES hõlbustama ehitustoodete ringlust ehitustoodete määruse (EL) nr 305/2011 läbivaatamisel ning tegema kõik endast oleneva, et lisada vastavad nõutavad põhiomadused (ühtlustatud) tehnilistesse kirjeldustesse, eesmärgiga tagada, et sellised tooted vastaksid kõigile kohaldatavatele ehitustoodete määruse nõuetele;

vähendamist, kliimamuutustega kohanemist, ja sellega seotud rahastamist. Kättesaadav internetis: https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf

⁷ Rahvusvaheline Tööorganisatsioon, „A just transition to a sustainable future – Next steps for Europe,“ ILO, Brüssel, 2017.

⁸ G. Montt, J. Capaldo, M. Esposito, M. Harsdorff, N. Maitre ja D. Samaan, „Employment and the role of workers and employers in a green economy,“ väljaandes Greening with Jobs - World Employment and Social Outlook 2018, 2018.

9. TOONITAB, et ehitistele esitatav põhinõue 7 (BWR 7) on ringmajanduse seisukohast väga oluline ning et põhinõude BWR 7 puhul tuleb võtta arvesse toote keskkonnadeklaratsiooni jaoks koostatud tehniliste kirjelduste eripära, ning INNUSTAB komisjoni koos liikmesriikidega kaaluma juba olemasolevaid standardeid, eelkõige standardeid EN 15804 ja EN 15978, et võimaldada deklareeritud andmete kasutamist ehitiste keskkonnatoime hindamiseks;
10. RÕHUTAB, kui oluline on võimaldada keskkonnatoimet käsitleva teabe esitamist omaduste kohta, mis on seotud põhinõudega BWR 3 (hügieen, tervis ja keskkond) ja põhinõudega BWR 7 (loodusvarade säästev kasutamine), nagu need on esitatud ehitustoodete määruse I lisas, samuti ühtlustatud tootestandarditega hõlmatud ehitustoodete kohta, kui sellised omadused puuduvad;
11. TOONITAB, et ehitustoodete korduskasutamine on vabatahtlik;
12. RÕHUTAB, kui oluline on tagada ehitustoodete vastavus tervise- ja ohutusnõuetele ka siis, kui neid korduskasutatakse või toodetakse ringlusse võetud materjalist, võttes eelkõige arvesse võimalikku saastumist, ringlusse võetud või korduskasutatud materjali väiksemat säästlikkust ja vastupidavust ning võimalust välistada teatavate materjalide ringlussevõtt teatavateks hügieeni või keskkonna seisukohast oluliseks otstarbeks;
13. TOONITAB vajadust suurendada teadlikkust meetmete kaudu, millega suurendatakse üldsuse usaldust ringlusse võetud materjalidest valmistatud ehitustoodete ja korduskasutatud ehitustoodete ohutuse ja kvaliteedi suhtes, samuti meetmete kaudu, mis käsitlevad nende toodete võimalikku kasutamist;
14. TUNNISTAB, et kõiki ehitustoodete ja neis sisalduvate materjalide korduskasutamise ja ringlussevõtuga seotud aspekte ei ole võimalik lahendada üksnes ehitustoodete määruse võimaliku läbivaatamise käigus, ning KUTSUB komisjoni ÜLES töötama koos liikmesriikide ja sidusrühmadega välja olelusringi hindamisel põhineva ehitustoodete ja -materjalide korduskasutamise ja ringlussevõtu poliitika ning integreerima kestlikkuse eesmärgid ja sihid;

15. RÕHUTAB, kui oluline on integreerida ehituse valdkonda ringmajanduse põhimõtted, olelusringil põhinev mõtteviis ja mooduldisain, arendades edasi ja edendades liikmesriikide poolt selliste vahendite kasutamist nagu Level(s),⁹ ehitustööde keskkonnahoidliku avaliku hanke kriteeriumid¹⁰ ning ELi ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemise protokoll,¹¹ kui see on teostatav, andes ka suuniseid jäätmeauditite tegemiseks enne ehitiste lammutamist ja renoveerimist;
16. INNUSTAB komisjoni uurima koos liikmesriikidega selliseid meetmeid nagu:
- a) ehitustoodete määruse ja muude ELi õigusaktide, näiteks jäätmete raamdirektiivi (2008/98/EÜ¹²) vahelise seose selgitamine, sealhulgas kriteeriumid, mille alusel korduskasutatavad ehitustooted ja ehitusjäätmetest taaskasutusse võetud materjalid lakkavad olemast jäätmed,
 - b) tootealaste ELi õigusaktide, näiteks ökodisaini direktiiv (2009/125/EÜ¹³) ja energiamärgistuse määrus (määrus (EL) 2017/1369¹⁴), ning ehitustoodete määruse vahelise seose selgitamine seoses deklareerimisnõuetega,
 - c) ELi keskkonnavalaste õigusaktide, näiteks joogiveedirektiiv (98/83/EÜ¹⁵), ja ehitustoodete määruse vahelise seose selgitamine, et vältida võimalikke vasturääkivusi ja probleeme rakendamisel,

⁹ Euroopa Komisjoni vabatahtlik aruandlusraamistik ehitiste säästvuse kohta. Lisateave: <https://ec.europa.eu/environment/eussd/buildings.htm>

¹⁰ Euroopa Komisjoni kriteeriumid kontorihoonete projekteerimise, ehitamise ja haldamise keskkonnahoidlike avalike hangete kohta. Kättesaadav internetis: https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

¹¹ Euroopa Komisjoni mittesiduvad suunised tööstusele. Kättesaadav internetis: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en

¹² Viimati muudetud kujul.

¹³ Viimati muudetud kujul.

¹⁴ Viimati muudetud kujul.

¹⁵ Viimati muudetud kujul.

- d) selgitamine, kuidas saaks paremini arendada kemikaale käsitlevate õigusaktide, näiteks REACH (määrus (EÜ) nr 1907/2006¹⁶), ja ehitustoodete määruse vahelist seost,
- e) ühelt poolt ehitustoodete määruis ja sellega seotud standardites sisalduva kehtiva „korduskasutamise“ ja „ringlussevõtu“ määratluse ja terminoloogia ning teiselt poolt jäätmeid käsitlevates õigusaktides sisalduva „taaskasutamise“ määratluse ja terminoloogia ühtsem kasutamine,
- f) võimalused, mis hõlbustavad sätete kehtestamist esimeses järjekorras korduskasutusest ja seejärel ringlussevõtust saadud kvaliteetsete materjalide turu loomiseks,
- g) võimalused, mis hõlbustavad modulaarsete struktuurielementide ja modulaarsete ehitustoodete laiemat kasutamist,
- h) tingimused selliste süsteemide loomiseks ja rahastamiseks nagu digitaalsed platvormid ringlusse võetud ja korduskasutatud toodete turustamiseks,
- i) digitaliseerimine kui vahend, mille abil hõlbustada ringmajandust ehitusvaldkonnas,
- j) ehitustoodete olelusringi hindamist edendavad tingimused, kui see on asjakohane,
- k) meetmed, mille eesmärk on piirata ehitustoodete ja -materjalide ülejääki; see võib hõlmata stiimuleid majandustegevuses osalejatele sellise ülejäägi tagasivõtmiseks,

¹⁶ Viimati muudetud kujul.

- l) sätteid, millega edendatakse dokumentatsiooni (nt ehitustööde päevik, kuhu tuleb kanda ka tooted, või materjalipass või lammutuseelne audit), kus on loetletud kõik ehitustöös kasutatavad ehitustooted ja -materjalid, et võimaldada ainete või materjalide jälgitavust ning saada rohkem üldist teavet ehitustoote ja ehitustöö sisu kohta; selline andmete kogumine on oluline selliste digitaalsete vahendite väljatöötamiseks nagu ehitusteabe modelleerimine (BIM)¹⁷ ning ehitiste säästvaks pikaajaliseks haldamiseks ja ringlussevõtuks,
 - m) sätteid, millega edendatakse alternatiivi tehase tootmisohjele seoses korduskasutatavate ehitustoodetega, võttes ühtlasi arvesse põhimõtet „kõigepealt mõtle väikestele“;
17. TUNNUSTAB liikmesriikide tehtud tööd katseprojektide väljatöötamisel ning KUTSUB komisjoni ÜLES uurima tõhusate projektide laiendamise võimalusi, samuti nende teostatavust, võttes arvesse erinevate liikmesriikide eripära;
18. KUTSUB liikmesriike ÜLES tegema täiendavaid jõupingutusi, et töötada välja oma riiklikud tegevuskavad ja strateegiad seoses ringmajandusega ehitussektoris ning neid kavasid ja strateegiaid tugevdada, võttes arvesse riiklike süsteeme ehitiste säästvuse hindamiseks või ehitiste ringmajanduse süsteeme, kui need on olemas, või asjakohaseid ja olemasolevaid tehnilisi kirjeldusi Euroopa Liidu siseturul;
19. TULETAB MEELDE, kui olulised on parema õigusloome põhimõtted tulevikukindla ja tõenditel põhineva õiguskeskkonna eeltingimusena. RÕHUTAB sellega seoses liikmesriikide ja sidusrühmade võtmerolli ehitustoodete määruse võimaliku läbivaatamise ettevalmistavas etapis. INNUSTAB komisjoni suurendama tootealaste Euroopa õigusaktide sidusust.

¹⁷ Ehitise või hoonestatud keskkonna füüsiliste, funktsionaalsete ja muude omaduste digitaalne esitus.